

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. Оряхово, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ОРЯХОВО в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: И.В.К.С.

при участието на секретаря Г.Ц.Ц.
като разгледа докладваното от И.В.К.С. Гражданско дело № 20231460100659
по описа за 2023 година

От „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД с ЕИК 175074752, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „България“ № 49, бл. 53Е, вх. В, чрез пълномощника си юр.к.Г. И. П. против С. В. С., с ЕГН ***** от с. Липница, ул. „Иван Вазов“ № 22, е предявен иск за приемане за установено по отношение на ответника, че същият дължи на ищеца сумата от 1 983.52 лв., от които 1 305.34 лв. представляваща главница по Договор за потребителски кредит № 40007124263/16.12.2021 г., договорно възнаграждение за периода 24.11.2022 г. до 24.11.2022 г. в размер на 519.53 лв., законна лихва за периода 24.11.2022 г. до 29.08.2023 г. в размер на 158.65 лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда - 29.08.2023 г. до окончателното ѝ погасяване, за които суми е издадена Заповед за изпълнение № 292/30.08.2023 г. по ч.гр.д. № 481/2023 г. на ОРС.

Претендират се и направените съдебно-деловодни разноси в настоящето и заповедното производство.

Производството е по чл.415 ал.1, вр.чл.422 ал.1 ГПК.

В подкрепа на иска са представени и приети писмени доказателства.

В срока за отговор по чл.131 ГПК, от ответника чрез пълномощника и адв. М. В. М. – АК Пловдив, е постъпил писмен такъв. В отговора се сочи, че искът е неоснователен и недоказан. Сочи се, че процесният договор за потребителски кредит е недействителен, ако в същия не е посочен годишен процент на разходите и общата сума, дължима от потребителя. Сочи се, че в договорът е посочено, че ГПР е в размер на 48,49%, но липсва каквото и да е уточнение какви точно разходи се включват в посочения процент. Посоченият лихвен процент на ден от 0.11% както и годишен лихвен процент от 41% не е ясно как точно се съдържат и как се изчисляват по отношение на общия ГПР.

Сочи се, че е предвидено и възнаграждение по пакет от допълнителни услуги, като по този начин ответницата е поставена в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на осъщаване на ползвания от нея финансов продукт. За да бъде спазена разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, следва в договора да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения потребителски договор представлява ГПР, но и изрично и изчерпателно да бъдат посочени всички разходи, които тя ще направи и които са отчетени при формиране на ГПР. Поставянето на кредитополучателя в положение, за да разбере действителния размер на ГПР, да тълкува всяка една от клаузите в договора и да преценява дали тя създава задължение за допълнителна такса по потребителския договор, невключена в ГПР противоречи на изискването за яснота, въведено в чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК.

С предвиждането за заплащане на допълнителни услуги в размер на 1785 лева се заобикаля и разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Сочи се, че събирането на такива разходи е част от дейността по управление на кредита и следва да са включени в годишния процент на разходите. Съгласно чл. 19, ал. 1 от ЗПК, ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Съгласно § 1 точка 1 от ЗПК "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. С оглед цитираната разпоредба заплащането на допълнителен пакет услуги следва да бъде разглеждано като елемент от общия разход по кредита за потребителя, тъй като то е пряко свързано с договора за потребителския кредит, известно е на кредитора и се заплаща от потребителя. Освен това дейностите, посочени в допълнителния пакет услуги са пряко свързани с кредитната дейност на дружеството-приоритетно разглеждане на договора, възможност за отлагане или намаляване на определен брой погасителни вноски, улеснена процедура за получаване на допълнителни парични средства. Налице е заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК като с уговорките за заплащане на допълнителни разходи по допълнителните услуги се нарушава изискването ГПР да не бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута определена с ПМСН№426/2014г.

Поради невключване на уговорките за заплащане на разходи по допълнителни услуги в размера на ГПР, последният не съответства на действително прилагания от кредитора в кредитното правоотношение. Посочването в договора на размер на ГПР, който не е реално прилагания в отношенията между страните представлява заблуждаваща търговска практика

по смисъла на чл.68д, ал.1 и ал.2 ,т.1 от Закона. Поради невключване на уговорките за заплащане на разходи по допълнителни услуги в размера на ГПР, последният не съответства на действително прилагания от кредитора в кредитното правоотношение. Посочването в договора на размер на ГПР, който не е реално прилагания в отношенията между страните представлява заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1 и ал.2,т.1 от Закона за защита на потребителите.

В случая, с оглед нищожността на клаузата за ГПР от процесния ДПК на основание чл.19 ал.5 ЗПК, счита че процесния договор за потребителски кредит, изцяло е недействителен на основание чл.22 ЗПК, поради неспазване изискването на чл.11 ал.1 т.10 от ЗПК, поради което и на основание чл.23 от ЗПК ответникът следва да върне само чистата стойност на кредита, но не и лихва или други разходи по кредита.

На следващо място, в отговора се сочи, че уговорения по договорът за потребителски кредит 40007124263 от 16.12.2021г ГЛП от 41%, противоречи и е нищожен на основание чл.26 ал.1 пр.3 от ЗЗД.

Поради накърняването на принципа на "добри нрави" по смисъла на чл. 26, ал.1, пр. 3 от ЗЗД се достига до значителна нееквивалентност на насрещните престации по договорното съглашение, до zlepоставяне на интересите на ответницата с цел извличане на собствена изгода на кредитора. Възнаградителната лихва съставлявала цена за предоставеното ползване на заетата сума. Когато е налице явна нееквивалентност между предоставената услуга и уговорената цена, се нарушавал принципът па добросъвестност при участие в облигационните отношения. Или както е прието в решение № 452/25.06.20г. по гр. д . № 4277/2008г. на ВКС, IV г.о. "понятието добри нрави предполагал известна еквивалентност на насрещните престации и при тяхното явно несъответствие се прави извод за нарушение, водещо до нищожност ..."Когато едната престация е предоставяне в собственост на парични средства, то насрещната престация - заплащане на възнаградителна лихва следва да се съизмерява както със стойността на отпуснатия заем, така и със срока, за който се уговаря връщане на заетата сума, и с обстоятелството, дали заемът е обезпечен /доколкото цената калкулира и риска на заемотателя от невъзможността да си върне заетата сума/. Толкова висока възнаградителна лихва е типична за дългосрочни кредити/ над 15 години/, когато рискът на заемотателя е увеличен поради възможните инфлационни процеси. Размерът на формираната от ответника печалба надвишавала близо двукратно размера на предоставения заем. Следвало да се има предвид и че рискът при небанковите финансови институции е по-нисък в сравнение с банковите институции, тъй като "Профи Кредит България" ЕООД рискува собствени средства, а банките носят задължението за опазване на привлечените депозитни средства, което е свързано с по-висок риск и санкции при неизпълнение /така влязло в сила Решение № 1915 от 14.10.2016г. на Софийски апелативен съд, ТО, 11 състав по в.т.д. № 3426/1 бг./Освен това, съдебната практика приемала, че при формиране размера на възнаградителната лихва обективен критерий може да бъде размера па законната лихва, без обаче тя да може да се приеме като максимален размер. Приемало се, че максималният размер, до който съглашението за плащане на възнаградителната лихва е действително, ако

тя не надвишава с повече от два пъти законната такава при обезпечени заеми/ в този смисъл решение №378 от 18.05.2006г. на ВКС по гр.д.№315/2005 на второ г.о./. По аргумент от цитираното решение, при обезпечени заеми възнаградителната лихва следва да ненадхвърля повече от четири пъти законната лихва. В настоящият случай ответникът сочи, че към договорената лихва в размер на 41 % годишно, следва да се прибави скритата лихва под формата на заплащане на пакет от допълнителни услуги, чрез която ще се надхвърли с над 5 пъти законната, което представлява нарушение на добрите нрави /критерии за норми на поведение, установени в обществото/, тъй като надвишава драстично трикратния размер на законната лихва. Поради това, че нищожните уговорки не произвеждат никакво действие, следва да се приеме, че лихва не е уговорена между страните по процесния договор и такова задължение не е възникнало за ответницата.

В тази връзка, оспорва като нищожна и клаузата за възнаградителна лихва поради противоречие с добрите нрави.

В отговора се прави възражение за прекомерност на претендираните разноси по заповедното и настоящето производство.

Прави се искане съдът да отхвърли ИМ като неоснователна и недоказан.

Предявеният иск е с правно основание чл.415, ал.1 от ГПК и има за предмет да се установи съществуването на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК.

В съдебно заседание ответника не се явява и не се представлява. С молба преди откритото съдебно заседание, пълномощника на ответника адв.М. В. М.-АК Пловдив поддържа изцяло депозирания отговор, като прави искане за даване ход на делото в негово отсъствие. Претендира направените по делото разноси

В с.з. за ищеца не се явява представител. Преди откритото съдебно заседание, от ищца чрез пълномощника му юр.к.Екатерина Спасова Костова, е постъпила молба вх. № 587/13.02.2024 г., в която се сочи, прави искане за даване ход на делото в тяхно отсъствие. Поддържа изцяло предявения иск, като оспорва отговора на ответницата. Претендират се и направените по делото разноси.

Съдът, като анализира и прецени доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По ч.гр.д. № 481/2023 г. по описа на Оряховският районен съд /приложено по делото/е издадена на основание чл.410 от ГПК Заповед за изпълнение № 292/30.08.2023 г. в полза на заявителя-настоящ ищец, против ответника, за сумата от 1 305,34 лева, представляваща главница за период от 24.11.2022 г. , ведно със законна лихва за период от 30.08.2023 г. до изплащане на вземането, сумата 158,65 лева, представляваща лихва за период от 24.11.2022 г. до 29.08.2023 г., сумата 519,53 лева, представляваща договорна лихва за период от 24.11.2022 г. , сумата 9,02 лева, представляваща мораторна лихва за период от 26.01.2022 г. до 24.11.2022 г., както и държавна такса в размер на 39,85 лева /тридесет и девет лева и 85 стотинки/ и юрисконсултско възнаграждение в размер на 50,00 лева /петдесет лева/

На длъжника е изпратена Заповед за изпълнение № 292/30.08.2023 г. по ч.гр.д. № 481/2023 г. на РС Оряхово.

В срок е подадено от длъжника по изпълнението Възражение от 10.10.2023 г. вх. № 3154.

Съдът с Разпореждане от 11.10.2023 г. е указал на заявителя правото да предяви иск относно вземането си в едномесечен срок от съобщението.

С оглед нормата на чл.415 ал.2, вр.ал.1, т.2 ГПК, на Заявителя е указано, че може да предяви иск относно вземането си в едномесечен срок от съобщението, като довнесе дължимата държавна такса.

Искът на Заявителя, основан на чл. 415 ал.1 вр. чл. 422 ГПК е подаден в указания срок.

От представеният по делото Договор за потребителски кредит № 40007124263/16.12.2021 г. е видно, че между ищеца „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД, и ответника С. В. С., е отпуснат паричен кредит при следните параметри: сума по кредита – 1700 лв., срок на кредита- 30 месеца; размер на вноската по кредита – 91.47 лева; годишен процент на разходите -48.49%; лихвен процент на ден – 0.11; годишен лихвен процент- 41.00% и дължима сума по кредита – 2744.06 лева. че на името на ответника, за срок от 30 месеца, обхващащ периода от 25.01.2022г. до 25.06.2024 г., Към договора са включени допълнителни услуги Фаст и Флекси, които са на стойност общо 1785.00 лева, която се заплаща от потребителя, като начислена сума към месечната вноска по кредита. В договора е посочено че общото задължение на ответницата по кредита ведно със закупената допълнителна услуга е в размер на 4529.06 лева.

Съгласно погасителния план приложен към договора размера на месечната погасителна вноска по кредита е в общ размер на 150.97 лева.

По делото няма спор между страните, че ответницата е платила по кредита сумата от 924.37 лева, след което е преустановила плащанията си. Договорът към настоящия момент не е изтекъл, тъй като последната погасителна вноска съгласно погасителния план е на 25.06.2024г..

Ищецът твърди, че е обявил договора за предсрочно изискуем на 24.11.2022г., като е уведомил затова длъжникът, но в подкрепа на твърденията си не е ангажирал доказателства.

Твърди, че е изпратил уведомление до ответницата, но по делото липсват доказателства уведомлението на кредитора за предсрочната изискуемост на кредита да е достигнало до длъжника.

По делото няма спор, а и след служебна справка в публичния регистър на БНБ по чл.3а ЗКИ се установява, че посоченият в договора кредитор е регистриран като финансова институция по смисъла на чл.3,ал.2 ЗКИ, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Така констатираното обстоятелство определя дружеството и като кредитор по смисъла на чл.9, ал.4 ЗПК.

От друга страна, отпуснатият заем на ищецът като физическо лице представлява предоставяне на финансова услуга по смисъла на § 13, т.12 от ДР на ЗЗП и същият има качеството на потребител по смисъла на чл.9,ал.3 ЗПК, както и по смисъла на § 13, т.1 от ДР на ЗЗП.

При тези съображения и след извършен анализ на съдържанието на договора, настоящият съдебен състав приема, че договорът е за потребителски кредит, чиято правна регулация се съдържа в Закона за потребителския кредит /ЗПК/, а по силата на препращащата разпоредба на чл.24 ЗПК - и в Закона за защита на потребителите /ЗЗП/.

Съгласно разпоредбата на чл.9, ал.1 ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. Законът въвежда императивни изисквания относно формата и съдържанието на този вид договор, посочени в разпоредбите на чл.10 и чл.11 ЗПК.

Разпоредбата на чл.21 ЗПК предвижда, че всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна, а според чл.22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл.10, ал.1, чл.11,ал.1,т.7-12 и т.20 и ал.2 ЗПК целият договор за потребителски кредит е недействителен. Посочено е също, че за договора за потребителски кредит се прилагат и чл.143-148 ЗЗП.

С оглед императивния характер на посочените разпоредби, които са установени в обществен интерес за защита на икономически по-слаби участници в оборота, съдът е задължен да следи служебно за тяхното спазване и дължи произнасяне дори ако нарушението на тези норми не е въведено като основание за обжалване /в този смисъл са задължителните указания, дадени с т.1 на ТР №1/2013 г. от 09.12.2013 г. по тълк.д.№ 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

При сключване на договора е спазена изискуемата се от чл.10, ал.1 ЗПК писмена форма на хартиен носител, клаузите са уговорени по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора са представени с еднакъв по вид, формат и размер шрифт, който не е по малък от 12.

С процесния договор на ответницата е отпуснат кредит в размер на 1700 лв. със срок на погасяване 30 месеца. Уговореният лихвен процент по договора е 41.00%, фиксиран за срока на договора, годишният процент на разходите е в размер на 48.49%. В договора е посочено, че ищцата ще ползва две допълнителни услуги – „Фаст“ и „Флекси“, за които следва да заплати допълнителна такса, за първата в размер на 510 лв., а за втората – 1275 лв., или общо сума за допълнителни услуги от 1785.00 лв., които се изплащат на вноски по 59.50 лева дължими заедно с погасителната вноска по кредита. В т. IV от договора е посочено, че общото задължение по кредита е в размер на 4529.06 лева, а общият размер на месечната вноска е в размер на 150.97 лева / вкл. главница, възнаградителна лихва и такси за услугите Фаст и Флекси.

Съдът, намира че така уговорените такси, посочени като допълнителни услуги „Фаст“

и „Флекси“ в него са неравноправни.

Съгласно разпоредбата на чл. 10а ЗПК, кредиторът може да събира от потребителя такси и комисиони за допълнителни услуги, свързани с договора за потребителски кредит. Настоящият съдебен състав намира, че т.нар. „допълнителен пакет услуги“, за които е уговорено възнаграждение в размер равен на този на предоставения заем, не попада в приложното поле на цитираната разпоредба. Срещу тази такса (възнаграждение) не се дължи никакво поведение от страна на кредитора – заявителят изрично е уточнил, че сумата се дължи за предоставените допълнителни възможности на потребителя да управлява кредита, като би могъл да променя условията по погасителния си план, както и за ускорено разглеждане на искането му. В този аспект това вземане няма характер на такса, тъй като не се дължи заради извършени разходи, нито заради определени действия, предприети от кредитора – арг. чл. 10а, ал. 2 и ал. 4 ЗПК. Наименованието на допълнителния пакет услуги прикрива истинската цел на клаузата да служи за увеличение на възнаграждението на кредитора за предоставения заем, което от своя страна води до нарушение на императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 ЗПК, според която годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България.

Добавена към уговореното възнаграждение по договора (а и само по себе си), възнаграждението за допълнителния пакет услуги надхвърля размера на предоставената главница по договора, т.е. несъмнено води до многократно превишаване тавана на ГПР, което от своя страна обуславя нищожност на уговорката за плащане на това възнаграждение (арг. чл. 19, ал. 5 ЗПК) и липса на основание за дължимост на това вземане. С включване на допълнителния пакет услуги „Фаст“ и „Флекси“ към погасителния план действителния годишен процент на разходите значително надвишава посоченият в договора за потребителски кредит размер на ГПР от 48.49%.

Анализът на съдържанието на описаните в споразумението и общите условия „услуги“ налага категоричния извод, че те касаят именно усвояването /по отношение на приоритетното разглеждане и изплащане на сумата по кредита и улеснената процедура за получаване на допълнителни парични средства/ и управлението /по отношение на възможността за отлагане или намаляване на определен брой погасителни вноски и смяната на падежната дата/ на кредита. Извеждането на тези „услуги“ в самостоятелно споразумение, обективизирано в отделен от договора за потребителски кредит писмен акт, не променя тяхното естество и не поражда право за кредитора да претендира отделно възнаграждение за тях, а съставлява единствено заобикаляне на закона – чл. 10а, ал. 2 от ЗПК, което следва да бъде санкционирано с нищожност на споразумението – чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД.

На следващо място потребителят заплаща възнаграждение не за конкретно поети от ищеца задължения, чието изпълнение е обусловено от настъпването на ясно описани условия, а само за предоставени му „възможности“, които така или иначе той има по силата на самия закон. На „възможността“ длъжникът да поиска извършването на някоя от

посочените в споразумението „услуги“ не кореспондира никакво насрещно задължение на кредитора. Клауза, която поставя изпълнението на задълженията на търговеца или доставчика в зависимост от условие, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля, е неравноправна и следователно нищожна – чл. 143, т. 3 и чл. 146, ал. 1 от ЗЗП. С това споразумение на практика длъжника е поел задължение за заплащане на възнаграждение за действия, свързани с усвояване и управление на кредита, което е забранено от закона, като с уговореното задължение за плащане на възнаграждение се нарушава и разпоредбата на чл. 19 от ЗПК относно предвидения лимит на годишния процент на разходите по кредита. В този смисъл са нарушени и принципите на добросъвестност и справедливост при договарянето, които изискват заплащане на такса при реалното ползване на определена услуга. Изводът, който се налага е, че услуга, за която да се дължи такса не е предоставяна, липсва конкретно поето задължение в този смисъл от страна на кредитора. По делото няма данни ответникът да се е възползвал от тази допълнителна услуга. Следва да се приеме, че тази клауза е нищожна поради липса на основание и съгласие на страните. Ако въобще става дума за предоставяне на каквито и да било допълнителни услуги, то те следва да бъдат включени в ГПР, тъй като това са възнаграждения по самия договор за кредит - чл. 19, ал. 1 ЗПК. Договорено е предварително заплащане на възнаграждението от потребителя, т.е. то е дължимо само за „възможността за предоставянето“ на изброените услуги, както е посочено и в самото споразумение и без значение е дали някоя от тези услуги ще бъде използвана от потребителя. Реално, независимо, че тези услуги може да не бъдат ползвани, т.е. да не бъдат предоставени, но това в нито един момент няма да бъде обвързано с неплащане или намаляване на цената на този пакет услуги и оттам следва извод, че така уговорени клаузите поставят изпълнението на задължението на търговеца в зависимост от условие, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля и поради това са неравноправни съгласно чл. 143, т. 3 ЗЗП. На практика се въвежда задължение за потребителя да заплати за нещо, което страната има по силата на закона, като правото да се инициира предоговаряне на срока на падежа на договора или плащане на вноските, свободата да се договори отлагане на една или повече погасителни вноски, което води до неравнопоставеност на страните, тъй като на практика излиза, че потребителят, заплаща правото си да договори с кредитора за изменение на параметрите на сключения договор, като на потребителя не му е гарантиран определен резултат, а той зависи от волята на кредитора.

В случая както бе отбелязано по – горе действителния размер на ГПР по процесния договор, изчислен по формулата описана в приложение № 1 към чл.19 ал.2 от ЗПК значително надвишава посочения в договора сключен между страните.

Невключването на възнагражденията за допълнителни услуги в ГПР, съответно посочването в договора за кредит на по-нисък такъв, представлява невярна информация и следва да се окачестви като нелоялна и по-конкретно заблуждаваща търговска практика, съгласно чл. 68 г, ал. 4 ЗЗП, във вр. чл. 68д, ал. 1 ЗЗП. Макар предвидения в договора ГПР да е в съответствие с максималния, то не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, който предвижда като част от задължителното съдържание на договора

посочването на ГПР, изчислен към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 към ЗПК начин. Тази част от договора е от съществено значение за интересите на потребителите, тъй като целта на законовите изисквания за ГПР е да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, а за целта е необходимо те да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит.

Поради тази причина неяснотите, вътрешното противоречие или подвеждащото оповестяване на това изискуемо с императивна норма съдържание законодателят урежда като порок от толкова висока степен, че води до недействителност на договора на основание [чл. 22 ЗПК](#). В ГПР следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са включени всички разходи, които длъжникът ще направи и, които са пряко свързани с кредитното правоотношение. Съгласно [чл. 21, ал. 1 ЗПК](#), всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна. В този смисъл, като не е включил разходите за услуги „Фаст“ и „Флекси“ / **които са отразени като падежно вземане погасителния план към договор за потребителски кредит**/ в общата сума, дължима от потребителя, кредиторът е заобиколил изискванията на закона за точно посочване на финансовата тежест на кредита за длъжника, поради което клаузите от договора, касаещи общата сума за погасяване и годишния процент на разходите, са нищожни. Липсата на разход в договора при изчисляването на ГПР е в противоречие с императивната разпоредба на [чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК](#), водещо до недействителност на договора на основание [чл. 22 от ЗПК](#) – виж *определение № 50685 от 30.09.2022 г. по гр. д. № 578/2022 г. на III г. о. на ВКС*. И тъй като не е спазено изискването на [чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК](#), договорът за потребителски кредит е недействителен на основание [чл. 22 ЗПК](#). При недействителност на договора, съгласно разпоредбата на [чл. 23 ЗПК](#), потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Съдът следва да установи с

решението си дължимата сума по приетия за недействителен договор за потребителски кредит и да я присъди на ищеца, доколкото ЗПК е специален закон по отношение на ЗЗД и в цитираната разпоредба на [чл. 23 ЗПК](#) е предвидено задължението на потребителя за връщане на чистата сума по кредита. Това следва от характеристиката на договора за потребителски кредит, посочена по-горе и задължението за периодичност за връщането на сумата. Ако се приеме, че установяването на дължимостта на чистата сума по получения кредит и осъждането на потребителя за нейното връщане следва да се извърши в отделно производство, по предявен иск с правно основание [чл. 55 ЗЗД](#), то би се достигнало до неоснователно обогатяване за потребителя, предвид изискуемостта на вземането по недействителен договор. Това би противоречало на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване, в какъвто смисъл е разпоредбата на [чл. 23 ЗПК](#) в специалния ЗПК – виж *решение № 50174 от 26.10.2022 г. по гр. д. № 3855/2021 г. на IV г. о. на ВКС*, *решение № 60186 от 28.11.2022 г. по т. д. № 1023/2020 г. на I т. о. на ВКС*, *определение №*

50161 от 29.03.2023 г. по т. д. № 1070/2022 г. на II т. о. на ВКС. Следователно искът следва да бъде уважен на основание чл. 23 ЗПК до размера на чистата стойност на кредита. Общия размер на чистата стойност на кредита е 5000 лв. С решение на СЕС по дело С-170/2021 г. от 30.06.2022 г. „Профи Кредит България“ ЕООД срещу Т.И.Т., е посочено, че член 6, параграф 1 от Директива 93/13 трябва да се тълкува в смисъл, че в хипотезата, в която по силата на тази разпоредба, разглеждана в светлината на принципите на равностойност и ефективност, националният съд, който е сезиран със заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение, е длъжен служебно да извърши прихващане между плащането, извършено въз основа на неравноправна клауза в договор за потребителски кредит, и останалата дължима сума по договора. От разясненията, дадени в т. 47 от Решение от 30.06.2022 г. по дело С-170/21 на Съда на ЕС се налага извод, че що се отнася до принципа на равностойност, то е обърнато внимание, че чл. 19, ал. 6 ЗПК предвижда служебно прихващане в случаите, когато дадена клауза е нищожна по силата на член 19, ал. 5 ЗПК, що се отнася до плащанията, извършени по силата на клауза, надвишаваща определения в член 19, ал. 4 ЗПК праг на годишния процент на разходите по кредита. От тълкуването на Съда на ЕС следва, че дори в едностранни производства по чл. 410 ГПК може да се стигне до хипотеза, при която да е необходимо да се извърши служебно прихващане между плащането, извършено въз основа на неравноправна клауза в договор за потребителски кредит, и останалата дължима сума по договора.

Страните не спорят, че по договора е са извършени плащания от ответницата размер на 924.37 лв., като в този случай заплатената сума следва да се отнесе изцяло към получената чиста стойност по кредита към падежиралите вноски към датата на решението, а именно до 25.02.2024г.вкл., доколкото съдът намира, че договорът е недействителен. Оттук и остава дължима единствено претендираната главница и то до размер на 357.76 лв.

Върху сумата следва се присъди и законна лихва за период от датата на подаване на заявлението – 29.08.2023 г. до изплащане на вземането. Искът за главница за разликата над 357,76 лв. до пълния предявен размер от 1305.34 лева, следва да се отхвърли като неоснователен.

Претенциите за лихви са неоснователни, доколкото при недействителност на договора потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по него. Предвид недействителността на договора и чл. 23 ЗПК акцесорните претенции въз основа на договора са неоснователни. Още повече, относно лихвата за забава след 24.11.2022 г. по делото не се установи да е настъпила предсрочната изискуемост на вземанията по договора преди подаването на заявлението по чл. 410 ГПК.

Предвид изложеното, установителните претенции за договорно възнаграждение за периода 24.11.2022 г. до 24.11.2022 г. в размер на 519.53 лв., законна лихва за периода 24.11.2022 г. до 29.08.2023 г. в размер на 158.65 лв., следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

При този изход на спора следва да се приеме, че разноските, направени от ищеца в

заповедното производство, както и тези, сторени в производството по общия исков ред съобразно уважената част от иска следва да се възложат на ответника. Ищецът претендира деловодни разноски в заповедното производство в размер на 39.85 лева – внесена д.т. и 180.00 лева юрисконсултско възнаграждение, а пред настоящата инстанция - 39.85 лева – внесена д.т., и юрисконсултско възнаграждение в размер на 360.00 лева. Съдът намира че претендираното от ищеца юрисконсултско възнаграждение е в завишен размер, като същото следва да се намали както следва – за заповедното производство в размер на 50.00 лева, а в исковото производство в размер на 200 лева. С оглед на това на ищецът от сторените такива в общ размер на 329.70, следва да бъдат присъдени разноски, съобразно уважената част от иска, а те възлизат на сумата в размер на 59.34 лева.

В полза на ответникът следва да се възложат разноските съобразно отхвърлената част от иска. Съгласно представения списък на разноски пълномощникът на ответницата претендира разноски по чл.38 ал.2 от ЗА.

На основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение, което се определя от съда в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. В случая дължимото възнаграждение е в минималния размер по чл.11 от Наредба №1 от 09.04.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения по всеки един от двата договора за правна защита и съдействие е в размер на сумата от 400 лева за исковото производство и 200 лева за заповедното производство, поради което ищецът следва да бъде осъден да заплати на адв. М. М. – АК – Пловдив сумата общо в размер на 492.00 лева, като същата следва да бъде присъдена с дължимото ДДС в размер на 98.40 лева.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на С. В. С., с ЕГН ***** от с. Липница, ул.“Иван Вазов“ № 22, че същата дължи на „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД с ЕИК 175074752, със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“България“ № 49, бл.53Е, вх.В, чрез пълномощника си юр.к.Г. И. П., сумата от **357,76 лева** - главница по Договор за потребителски кредит № 40007124263/16.12.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 29.08.2023 г. до изплащане на задължението, за която сума е издадена Заповед за изпълнение № 19/02.02.2023 г. по ч.гр.д. № 37/2023 г. на ОРС.

ОТХВЪРЛЯ предявеният от „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД с ЕИК 175074752, със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“България“ № 49, бл.53Е, вх.В, чрез пълномощника си юр.к.Г. И. П. против С. В. С., с ЕГН ***** от с. Липница, ул.“Иван Вазов“ № 22, иск за установяване на вземането на ищеца, над уважения размер за сумата от 357,76 лева до претендирания размер за сумата от 1 305.34 лева - главница по Договор за

потребителски кредит № 40007124263/16.12.2021 г., за сумата в размер на 519.53 лв. - договорно възнаграждение за периода 24.11.2022 г. до 24.11.2022 г., за сумата в размер на 158.65 лева - законна лихва за периода 24.11.2022 г. до 29.08.2023 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение № 292/30.08.2023 г. по ч.гр.д. № 481/2023 г. на ОРС, като неоснователен.

ОСЪЖДА С. В. С., с ЕГН ***** от с. Липница, ул.“Иван Вазов“ № 22, да заплати на „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД с ЕИК 175074752, със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“България“ № 49, бл.53Е, вх.В, чрез пълномощника си юр.к.Г. И. П. сумата от 59.34 лева - деловодни разноси в заповедното производство и в исковото производство съобразно уважената част от иска .

ОСЪЖДА „ПРОФИ КРЕДИТ България“ ЕООД с ЕИК 175074752, със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“България“ № 49, бл.53Е, вх.В, чрез пълномощника си юр.к.Г. И. П. ДА ЗАПЛАТИ на адв. М. В. М. от АК Пловдив, с адрес в гр. Пловдив, ул. „Пещерско шосе“ № 81, ет. 3, ап. Б сумата от 590.40 лева, представляваща определено от съда адвокатско възнаграждение за заповедното и исковото производство, с начислено ДДС, на основание чл. 38, ал. 2, вр. с ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата съразмерно отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред Врачанския окръжен съд в двуседмичен срок от съобщението.

Съдия при Районен съд – Оряхово: _____